

ZAKON O TRGOVINI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način za obavljanje trgovine na jedinstvenom tržištu Republike Srbije, unapređenje trgovine i zaštita tržišta, zabrana nepoštene tržišne utakmice i nadzor.

Primena zakona

Član 2.

Ovaj zakon se primenjuje na sva lica koja obavljaju trgovinu u Republici Srbiji.

Ovaj zakon se ne primenjuje na pružanje usluga koje su uređene posebnim zakonom.

Značenje pojedinih izraza

Član 3.

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

- 1) tržište je institucionalno uređen odnos između subjekata ponude i tražnje;
- 2) roba je proizvod ljudskog rada u materijalnom ili nematerijalnom obliku namenjen prodaji na tržištu, kao i voda, gas i električna energija kada se prodaju po unapred određenoj količini;
- 3) prodajni objekat je prostor koji čini jedinstvenu fizičku, funkcionalnu i tehničko-tehnološku celinu, trajnog ili privremenog građevinskog karaktera, opremljen na propisani način, koji je namenjen za obavljanje trgovine;
- 4) prodajno mesto je prodajni objekat ili drugo mesto van prodajnog objekta na kojem je predviđeno i odobreno obavljanje trgovine, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- 5) potrošač je fizičko lice koje kupuje robu, odnosno usluge radi zadovoljavanja ličnih potreba ili potreba domaćinstva;
- 6) proizvođač je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje izrađuje proizvod ili se u tom svojstvu predstavlja stavljanjem na proizvod svog poslovnog imena, imena ili naziva, žiga ili druge prepoznatljive oznake;
- 7) otkupno mesto je specijalizovana trgovina na veliko poljoprivrednim proizvodima i domaćim životinjama, u kojem se obavlja organizovani otkup poljoprivrednih proizvoda i domaćih životinja, od poljoprivrednih proizvođača, radi dalje prodaje ili obavljanja druge poslovne delatnosti kupaca;
- 8) konkurent je trgovac koji prodaje robu ili pružalac usluge koja je po svojim osobinama, nameni i ceni, zamenjiva sa robom ili uslugom drugog trgovca ili pružaoca usluge na istom tržišnom području;
- 9) elektronska platforma je sredstvo putem kojeg lice koje ima svojstvo pružaoca usluge informacionog društva, u smislu zakona kojim se uređuje elektronska trgovina, pruža uslugu povezivanja stranama koje trguju elektronskim putem. Lice koje upravlja elektronskom platformom može i da obavlja prodaju sopstvene robe/usluge preko te platforme;

10) elektronska prodavnica je prodavnica na internetu preko koje trgovac nudi robu/usluge.

1. Načela trgovine

Načelo slobodne trgovine

Član 4.

Trgovina se na tržištu obavlja slobodno.

Zabranjena su ograničenja slobode obavljanja trgovine.

Izuzetno ograničenje slobode trgovine može se privremeno uvesti na način i pod uslovima propisanim zakonom.

Načelo ravnopravnosti i zabrane diskriminacije

Član 5.

Trgovci su ravnopravni i imaju jednak pravni položaj na tržištu.

Zabranjen je svaki oblik diskriminacije u pogledu uslova za obavljanje trgovine ili narušavanja ravnopravnosti trgovaca na tržištu.

Načelo jedinstvenog tržišta

Član 6.

Tržište Republike Srbije je jedinstveno i celovito.

Izuzetno, dozvoljeni su akti ili radnje u skladu sa zakonom, usmereni na podsticanje regionalnog razvoja nerazvijenih područja, za određene socijalno ugrožene kategorije stanovništva, za proizvodnju i trgovinu robom/uslugama koje su od egzistencijalnog značaja za stanovništvo, kao i za razvoj određenih delatnosti koje su od javnog interesa, odnosno zaštite određenih dobara od posebnog značaja.

Načelo poštenja

Član 7.

Trgovci u tržišnoj utakmici postupaju pošteno, na način koji nije usmeren na prouzrokovanje štete drugim trgovcima, odnosno kupcima, kao i javnom interesu, a u skladu sa poslovnim moralom i dobrim poslovnim običajima.

Načelo stabilnosti i snabdevenosti

Član 8.

Republika Srbija obezbeđuje uslove za održavanje stabilnosti i snabdevenosti tržišta, naročito u pogledu robe/usluga od egzistencijalnog značaja za stanovništvo.

Zabranjeno je učesnicima na tržištu preduzimanje radnji kojima se izaziva nestabilnost i poremećaj u snabdevenosti tržišta.

Načelo srazmernosti

Član 9.

Državni organi i organizacije koje su zakonom i drugim propisima ovlašćeni da donose akte ili preduzimaju radnje ograničenja trgovine, kao i u poslovima nadzora, dužni su da u pogledu obima, načina, uslova i trajanja tih ograničenja, odnosno obavljanja nadzora, postupaju srazmerno razlozima za ograničenje.

II. TRGOVINA

1. Pojam i vrste trgovine

Pojam

Član 10.

Trgovina je privredna delatnost koja predstavlja skup poslovnih aktivnosti u vezi sa nabavkom i prodajom robe, kao i pružanje usluga sa ciljem ostvarivanja dobiti.

Trgovina se obavlja kao:

- 1) trgovina na veliko i
- 2) trgovina na malo i pružanje usluga potrošačima.

Trgovina na veliko

Član 11.

Trgovina na veliko (veleprodaja, veletrgovina) je kupovina robe radi dalje prodaje i/ili pružanje usluga pravnim ili fizičkim licima upisanim u odgovarajući registar.

Trgovina na malo i pružanje usluga potrošačima

Član 12.

Trgovina na malo (maloprodaja) je prodaja robe i/ili pružanje usluga potrošačima radi zadovoljavanja ličnih potreba ili potreba domaćinstva.

Način obavljanja trgovine na malo i pružanja usluga potrošačima

Član 13.

Trgovina na malo i pružanje usluga potrošačima obavlja se kao:

- 1) trgovina na prodajnom mestu;
- 2) trgovina ličnim nuđenjem;
- 3) daljinska trgovina:
 - (1) elektronska trgovina;
 - (2) ostala daljinska trgovina putem drugih sredstava.

Trgovina na prodajnom mestu

Član 14.

Trgovina na prodajnom mestu je trgovina:

- 1) u prodajnom objektu;
- 2) u prenosivim prodajnim objektima (kiosk, tezga, automat i sl. sredstva i oprema);
- 3) sa pokretnih sredstava i opreme.

Trgovina u prodajnom objektu obavlja se u različitim trgovinskim formatima.

Trgovinski formati su organizaciono-tehnički oblici obavljanja trgovine, koji imaju specifičnu strategiju prodaje prema kupcima i konkurentima (npr. supermarket, hipermarket, diskont, trgovinski centar, cash and carry centar i dr.).

Ministar nadležan za poslove trgovine (u daljem tekstu: ministar), bliže uređuje klasifikaciju trgovinskih formata, uređuje vrstu prenosivih prodajnih objekata i oblike trgovine sa pokretnih sredstava i opreme.

Aktom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave određuje se prodajno mesto na javnoj i drugoj površini na kojem se obavlja trgovina u prenosivim prodajnim objektima i vreme i mesto trgovine sa pokretnih sredstava i opreme.

Trgovina ličnim nuđenjem

Član 15.

Trgovina ličnim nuđenjem je trgovina koja se obavlja:

- 1) van prodajnog mesta;
- 2) uz istovremeno fizičko prisustvo trgovca i potrošača;
- 3) bez prethodnog zahteva potrošača da mu se učini ponuda.

Trgovina iz stava 1. ovog člana naročito se obavlja kao:

- 1) trgovina na adresi prebivališta ili boravišta ili na radnom mestu potrošača;
- 2) trgovina na promotivno-prodajnim skupovima.

Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi mogu se prodavati ličnim nuđenjem ukoliko ispunjavaju uslove propisane posebnim propisima.

Punomoćnik i potvrda o trgovini ličnim nuđenjem

Član 16.

Trgovina ličnim nuđenjem može da se obavlja lično ili preko zaposlenih i radno angažovanih lica, odnosno preko punomoćnika.

Trgovac i pružalac usluge potrošačima, kao i njegov punomoćnik, dužni su da poseduju pisanu potvrdu potpisanu od strane trgovca o obavljanju trgovine ličnim nuđenjem, koja naročito sadrži podatke o: matičnom broju, PIB, sedištu i poslovnom imenu trgovca, odnosno pružaoca usluge potrošačima, imenu punomoćnika, zaposlenog odnosno radno angažovanog lica, opisu robe/usluga koja se nudi na prodaju, podatke o periodu, načinu i području na kojem će se obavljati trgovina, kao i druge potrebne podatke.

Trgovac i pružalac usluge potrošačima, kao i njegov punomoćnik, dužni su da potvrdu iz stava 2. ovog člana drže vidno istaknutu na mestu ponude, odnosno da potvrdu daju na uvid licu prema kojem je usmerena ponuda u trenutku prvog obraćanja.

Ministar bliže propisuje sadržinu i oblik potvrde iz stava 2. ovog člana.

Na odnose punomoćnika i trgovca, odnosno pružaoca usluge potrošačima koji nisu uređeni ovim zakonom i podzakonskim aktima shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi u delu koji se odnosi na zastupanje.

Daljinska trgovina

Član 17.

Daljinska trgovina je isticanje ponude i zaključenje ugovora za prodaju robe/usluge upotrebom jednog ili više sredstava komunikacije na daljinu.

Elektronska trgovina je vid daljinske trgovine koja se ostvaruje na način da se robe/usluga nudi, naručuje i prodaje putem interneta.

Elektronska trgovina naročito se obavlja kao:

1) prodaja robe/usluga preko elektronske prodavnice (osnovni oblik elektronske trgovine);

2) prodaja robe/usluga preko elektronske platforme koja povezuje trgovce i potrošače (prodaja preko e-commerce platforme);

3) prodaja robe preko elektronske prodavnice ili preko elektronske platforme, pri čemu se roba isporučuje potrošaču direktno od proizvođača/veletrgovca („dropshipping” oblik elektronske trgovine).

Ostala daljinska trgovina obavlja se putem drugih sredstava komunikacije, a naročito kao kataloška prodaja, TV prodaja, trgovina posredstvom pošte, štampanih pošiljki, reklamnih materijala sa narudžbenicom, telefona, tekstualnih ili multimedijalnih poruka u mobilnoj telefoniji i govornih automata.

Smatra se da strano lice obavlja daljinsku trgovinu u Republici Srbiji ako je usmerena na potrošače u Republici Srbiji.

Daljinska trgovina je usmerena na potrošače u Republici Srbiji naročito ako se:

1) koristi jezik u službenoj upotrebi u Republici Srbiji ili ističe cena u dinarima i

2) nudi isporuka robe na teritoriji Republike Srbije.

2. Posebne tržišne institucije

Pojam i vrste

Član 18.

Posebne tržišne institucije su posebni, uređeni oblici tržišta koji organizuju susret prodavaca i kupaca robe/usluga, sa ciljem njene prodaje ili promocije.

Posebne tržišne institucije su:

1) robna berza;

2) sajam;

3) privredne izložbe i tradicionalne manifestacije;

4) pijaca;

5) veletržnica;

6) aukcijska kuća.

Posebne tržišne institucije ne mogu da učestvuju ni kao prodavci ni kao kupci u trgovini čiji su organizatori.

Robna berza

Član 19.

Robna berza uređuje se posebnim zakonom.

Sajam

Član 20.

Sajam je posebna tržišna institucija koja se bavi organizovanjem sajamskih izložbi, kao i pružanjem pratećih usluga, a naročito iznajmljivanja, projektovanja i pripremanja izložbenih mesta u sajamskom prostoru, skladištenja robe ili izdavanja skladišnog prostora, organizovanja ili obavljanja prevoza robe za izlagače, utovara, istovara i pakovanja robe, marketinških, ugostiteljskih i drugih usluga u vezi sa organizovanjem sajamskih izložbi.

Sajam je pravno lice, registrovano u Registru privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija, koje obavlja sajamsku delatnost u naročito namenjenom prostoru (sajmištu).

Sajamska izložba iz stava 1. ovog člana predstavlja izlaganje robe u tačno određenom vremenskom periodu, na prostoru posebne namene (sajamski prostor, sajmište), od strane određenog izlagača, radi njenog predstavljanja i upoznavanja zainteresovanih kupaca sa tom robom, odnosno uslugama koje taj izlagač nudi.

Trgovina na sajamskoj izložbi smatra se trgovinom na prodajnom mestu.

Sajam može da organizuje i druge kulturne i sportske priredbe i manifestacije.

Privredne izložbe i tradicionalne manifestacije

Član 21.

Privredne izložbe su izložbe robe/usluga, privremenog ili povremenog karaktera, van sajamskog prostora.

Tradicionalne manifestacije su vašari, festivali i druge manifestacije na kojima se u sklopu kulturnih, muzičkih, sportskih i drugih društvenih aktivnosti, prodaje određena roba/usluge, a u skladu sa običajima vezanim za odvijanje tih aktivnosti i za to područje (npr. „dani” pojedinih lokalnih proizvoda, sabori i sl.).

Organizator privrednih izložbi ili tradicionalnih manifestacija je dužan da:

- 1) vodi evidenciju lica koja izlažu ili prodaju robu/usluge;
- 2) obezbedi uslove za prisustvo i rad nadležnih inspekcija za sve vreme trajanja izložbe ili manifestacije;
- 3) jasno obeleži i izdvoji prostor na kome se održava izložba ili manifestacija od okolnog prostora;
- 4) vidno istakne organizatora i trajanje izložbe ili manifestacije.

Evidencija iz stava 3. tačka 1) ovog člana sadrži podatke o poslovnom imenu, matičnom broju i adresi sedišta trgovca i pružaoca usluge, odnosno ukoliko je trgovac i pružalac usluge fizičko lice podatke o imenu i prezimenu, adresi i broju iz odgovarajućeg registra, a radi efikasnog sprovođenja inspekcijuskog nadzora.

Na privrednim izložbama i tradicionalnim manifestacijama dozvoljena je prodaja robe/usluge koje su predmet i svrha organizovanja pomenutih izložbi i manifestacija.

Privredna izložba i tradicionalna manifestacija može trajati najduže do 60 dana u toku jedne kalendarske godine.

Trgovina na ovim privrednim izložbama i manifestacijama smatra se trgovinom na prodajnom mestu.

Vreme i mesto održavanja privrednih izložbi i tradicionalnih manifestacija je u nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Pijaca

Član 22.

Pijaca je posebna tržišna institucija koja se bavi organizovanjem trgovine na malo, putem uređivanja, održavanja i izdavanja specijalizovanog prostora za obavljanje pijačne prodaje robe, kao i pratećih usluga.

Pijačna prodaja obuhvata prodaju robe naročito na tezgama, boksovima ili posebnim prodajnim objektima, i to svežih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,

proizvoda domaće radinosti i zanatskih proizvoda, druge robe široke potrošnje, kao i pružanje pratećih usluga.

Pijaca je pravno lice registrovano u Registru privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija.

Prodaju na pijaci obavljaju trgovci.

Pijaca je dužna da:

1) jasno obeleži i izdvoji pijačni prostor od okolnog prostora, kao i da vidno istakne dane i vreme pijačne trgovine;

2) obezbedi vagu na kojoj se vrši provera mase kupljene robe (kontrolna vaga), da je jasno označi na mestu njenog nalaženja i da omogući lak pristup toj vagi;

3) obezbedi da prodaju robe na pijaci obavljaju isključivo trgovci;

4) obezbedi uslove za prisustvo i rad nadležnih inspekcija za sve vreme pijačne trgovine.

Aktom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave uređuje se lokacija, opremanje i održavanje pijace, način izdavanja pijačnog prostora, radno vreme i druga pitanja od značaja za rad pijace.

Veletržnica

Član 23.

Veletržnica je posebna tržišna institucija koja se bavi organizovanjem trgovine na veliko, putem uređivanja, održavanja i izdavanja specijalizovanog prostora za izlaganje i prodaju voća, povrća i drugih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, ostale robe široke potrošnje, kao i pružanje pratećih usluga, a naročito skladištenje robe, njena dorada, prerada, pakovanje i druge usluge u vezi sa rukovanjem i prevozom.

Veletržnica je pravno lice registrovano u Registru privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija.

Prodaju na veletržnici obavljaju trgovci.

Na veletržnici se obavlja trgovina na veliko, a izuzetno i trgovina na malo pod uslovima koji su propisani za pijacu.

Aukcijska kuća

Član 24.

Aukcijska kuća je posebna tržišna institucija koja organizuje kupovinu i prodaju robe putem javnog nadmetanja.

Trgovina javnim nadmetanjem je prodaja robe kupcu koji prodavcu, povodom njegovog javnog poziva, istakne povoljniju ponudu u odnosu na ostale učesnike u nadmetanju.

Poziv na prodaju je javan ako je učinjen na način da za njega može da sazna veći broj neodređenih lica i ako sadrži određenje robe, početnu cenu i ostale uslove prodaje.

Pravila o javnom nadmetanju radi prodaje shodno se primenjuju i na javno nadmetanje radi kupovine.

Aukcijska kuća je privredno društvo registrovano u Registru privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija.

Trgovac koji organizuje prodaju robe javnim nadmetanjem u svoje ime i za svoj račun ne smatra se aukcijskom kućom.

Opštim aktom aukcijske kuće bliže se uređuje način i pravila trgovine javnim nadmetanjem.

III. USLOVI ZA OBAVLJANJE TRGOVINE

1. Opšti uslovi za trgovinu

Trgovac i pružalac usluga

Član 25.

Trgovinu mogu da obavljaju pravna lica i preduzetnici.

Trgovinu mogu da obavljaju i:

- 1) poljoprivrednici, registrovani u skladu sa propisima kojima se uređuje poljoprivreda;
- 2) lica koja vrše prodaju ulovljene divljači, ribe, gljiva, divlje flore i faune, i ostalih šumskih plodova, u skladu sa posebnim propisima o lovu, ribljem fondu, veterini, zaštiti prirode i šumama;
- 3) fizička lica koja u vidu zanimanja obavljaju delatnost slobodne profesije uređenu posebnim propisima.

Minimalni tehnički uslovi

Član 26.

Za obavljanje trgovine na prodajnom mestu moraju biti ispunjeni minimalni tehnički uslovi, koji se odnose na prostor, opremu i uređaje.

Vlada bliže propisuje minimalne tehničke uslove iz stava 1. ovog člana.

Ministar i ministar nadležan za poslove poljoprivrede, bliže propisuju minimalne tehničke uslove za trgovinu na otkupnim mestima.

Svojstva robe

Član 27.

Roba u trgovini mora da ispunjava uslove zdravstvene i opšte bezbednosti, tehničke zahteve, uslove pakovanja (ambalaže), obeležavanja, zaštite životne sredine, odnosno druge uslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.

Cena

Član 28.

Formiranje cena na tržištu je slobodno, osim za robu/usluge za koje je zakonom utvrđen drugačiji način obrazovanja cena.

Vlada se u uslovima slobodnog formiranja cena na tržištu stara da putem mera ekonomske politike obezbedi stabilnost tržišta i cena.

Ako je zakonom određeno da Vlada daje saglasnost na cene određene robe/usluga, da utvrđuje kriterijume za njihovo obrazovanje ili da ih formira svojom odlukom, Vlada o tim pitanjima odlučuje na predlog ministra i ministra nadležnog za odgovarajuću oblast.

Isprave o robi

Član 29.

Trgovac je dužan da poseduje isprave o proizvodnji, nabavci i prodaji robe naročito sa podacima o: poslovnom imenu, adresi, PIB i matičnom broju ili broju poljoprivrednog gazdinstva (BPG), odnosno broju iz odgovarajućeg registra proizvođača ili dobavljača; broju i datumu izdavanja isprave; nazivu, mernoj jedinici i količini robe; nabavnoj ceni robe; zaduženju za vlastitu robu; prodajnoj ceni robe.

Robu u prevozu moraju da prate isprave koje su u neposrednoj vezi sa njenim prevozom i koje naročito sadrže: broj i datum isprave, poslovno ime, adresu, PIB i matični broj ili broj poljoprivrednog gazdinstva (BPG), odnosno broj iz odgovarajućeg registra isporučioaca, primaoca i prevoznika (ukoliko ga ima), mesto i adresu objekta iz koga se isporučuje i u koji se isporučuje, ime, prezime i potpis odgovornih lica isporučioaca i prevoznika, naziv robe i količinu.

Trgovac je dužan da poseduje i isprave kojima se potvrđuje ispunjenost uslova u pogledu svojstva robe kada je to propisano posebnim propisima.

Isprave iz ovog člana mogu biti u originalu ili kopiji.

Isprave mogu imati formu elektronskog dokumenta.

Evidencija prometa

Član 30.

Trgovac je dužan da vodi evidenciju prometa robe na osnovu isprava iz člana 29. ovog zakona.

Za trgovinu na prodajnom mestu vodi se evidencija za svako prodajno mesto posebno.

Za trgovinu ličnim nuđenjem i trgovinu putem automata iz člana 14. stav 1. tačka 2) ovog zakona, evidencija se vodi na nivou celokupne trgovine tog trgovca na tržištu Republike Srbije.

Za daljinsku trgovinu evidencija se vodi na nivou celokupne daljinske trgovine tog trgovca na tržištu Republike Srbije ili posebno za pojedine organizacione celine u skladu sa prethodno donetom odlukom trgovca.

Trgovac je dužan da evidenciju iz stava 2. ovog člana učini dostupnom na prodajnom mestu.

Trgovac je dužan da evidenciju iz st. 3. i 4. ovog člana učini dostupnom na mestu koje se prijavi ministarstvu nadležnom za poslove trgovine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Ministar bliže propisuje sadržinu, oblik, način vođenja i mesto čuvanja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Oznaka poverenja

Član 31.

Oznaka poverenja je oznaka kojom se trgovac, odnosno pružalac usluge, roba/usluga ističe u odnosu na konkurente, prema unapred utvrđenim kriterijumima.

Izdavalac oznake poverenja je pravno lice koje ne obavlja trgovinu robom/uslugama na koju se oznaka poverenja odnosi, kao i povezano lice u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Izdavalac oznake poverenja može biti i državni organ, organizacija kojoj su poverena javna ovlašćenja, organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

Uslovi izdavanja oznake poverenja, odnosno kriterijumi za ocenu svojstava trgovca, pružaoca usluge, robe/usluge i izdavanja oznake, određuje izdavalac oznake svojim aktom.

Uslovi iz stava 4. ovog člana moraju biti u neposrednoj vezi sa trgovcem, pružaocem usluge, robom ili uslugom, obuhvatom robe/usluga na koju može da se odnosi i kriterijuma za izdavanje.

Izdavalac oznake poverenja dužan je da trgovcu, odnosno pružaocu usluge izda akt o ispunjenosti uslova i kriterijuma iz stava 4. ovog člana.

Izdavalac oznake poverenja, odnosno trgovac i pružalac usluge, dužni su da učine dostupnim akt iz st. 4. i 6. ovog člana, svakom zainteresovanom licu, na mestu prodaje, putem interneta ili na drugi način kojim se omogućava jednostavan i besplatan pristup tom dokumentu.

2. Posebni uslovi za obavljanje trgovine na malo i pružanje usluga potrošačima

Podaci o trgovcu i pružaocu usluge

Član 32.

Trgovac i pružalac usluge su dužni da na prodajnom mestu vidno istaknu poslovno ime, matični broj i adresu sedišta.

Trgovac i pružalac usluge koji su fizička lica, dužni su da na prodajnom mestu vidno istaknu ime i prezime, adresu i broj iz odgovarajućeg registra.

Trgovac i pružalac usluge su dužni da na prodajnom objektu pored podataka iz st. 1. i 2. ovog člana, vidno istaknu i adresu tog prodajnog objekta.

Ako trgovac na prodajnom objektu ističe vrstu trgovinskog formata, dužan je da prodajni objekat klasifikuje u skladu sa članom 14. stav 4. ovog zakona.

Trgovac i pružalac usluge u daljinskoj trgovini dužni su da potrošaču pre kupovine učine dostupnim podatke iz st. 1. i 2. ovog člana.

Radno vreme

Član 33.

Trgovac i pružalac usluge samostalno određuju radno vreme u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom jedinice lokalne samouprave.

Trgovac i pružalac usluge su dužni da na jasan, nesumnjiv i lako uočljiv način istaknu radno vreme na prodajnom mestu, kao i da se u svakom trenutku pridržavaju označenog radnog vremena.

U slučaju vanrednih promena, prekida ili drugih oblika privremenog prestanka obavljanja trgovine na određenom prodajnom mestu, trgovac i pružalac usluge su dužni da te izmene označe na način iz stava 2. ovog člana, pre prestanka obavljanja trgovine.

Deklaracija

Član 34.

Roba u trgovini na malo mora da ima deklaraciju koja sadrži podatke o nazivu i vrsti robe, tipu i modelu u skladu sa prirodom robe, količini izraženoj u jedinici mere

ili komadu u skladu sa svojstvima robe, poslovnom imenu proizvođača, a za robu iz uvoza poslovnim imenu uvoznika i zemlji proizvodnje.

Proizvođač, odnosno za robu iz uvoza uvoznik, dužan je da snabde robu deklaracijom sa tačnim podacima iz stava 1. ovog člana.

Podaci iz deklaracije za robu koja se nalazi u trgovini na malo ne mogu da se menjaju ili uklanjaju.

Deklaracija mora da se istakne uočljivo na jedan od sledećih načina:

- 1) na robi ili na njenom pakovanju (uključujući privezak, etiketu, alkicu, omot i sl.);
- 2) neposredno pored robe na mestu prodaje;
- 3) u katalogu ili drugom materijalu sa ponudom te robe koji je besplatno dostupan potrošačima na prodajnom mestu, pre kupovine na način na koji se potrošači ne dovode u zabludu.

U daljinskoj trgovini trgovci su dužni da učine dostupnim podatke iz stava 1. ovog člana potrošaču pre kupovine u obliku i na način koji je neposredno i stalno dostupan.

Svi podaci iz stava 1. ovog člana moraju da budu navedeni na jasan, lako uočljiv i čitljiv način, na srpskom jeziku, na ćirilicom ili latiničkom pismu.

Kao zemlja proizvodnje u smislu stava 1. ovog člana, može da se navede Evropska unija (u daljem tekstu: EU), ako se roba proizvodi u zemlji koja je članica EU.

Roba pored podataka iz stava 1. ovog člana mora biti označena mašinski čitljivom oznakom (GTIN identifikacijom, QR kodom i dr.).

Roba može da bude označena i podacima na stranim jezicima, kao i žigom i drugim podacima ili piktogramima, kojima se bliže identifikuju roba i njena svojstva.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana koje sadrži deklaracija, roba se deklarira i u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje deklarisanje i označavanje.

Isticanje cene

Član 35.

Trgovac je dužan da na jasan, nesumnjiv, lako uočljiv i čitljiv način istakne prodajnu cenu na robi odnosno ambalaži, neposredno pored robe ili u slučaju daljinske trgovine neposredno pored prikaza ili opisa robe.

Trgovac koji obavlja trgovinu na prodajnom mestu u objektu u koji potrošač ne može da uđe ili trgovinu ličnim nuđenjem, dužan je da istakne prodajnu cenu na način iz stava 1. ovog člana ili na vidnom mestu u cenovniku.

Prodajna cena je konačna cena po jedinici robe, uključujući poreze i dažbine.

Prodajna cena se za prethodno upakovanu robu obračunava za datu količinu prethodno upakovane robe.

Prethodno upakovana roba je roba upakovana bez prisustva kupca, pri čemu se količina te robe ne može promeniti bez promene pakovanja odnosno bez otvaranja pakovanja pri čemu nastaje vidno oštećenje.

Prodajna cena se za robu koja nije upakovana nego se meri u prisustvu potrošača, obračunava po kilogramu, litru, metru, kvadratnom metru, kubnom metru ili drugoj jedinici mere koja se uobičajeno koristi za određenu robu.

Trgovac je dužan da za prethodno upakovanu robu istakne pored prodajne cene i jediničnu cenu.

Jedinična cena jeste konačna cena, uključujući i porez, po jedinici mere, kao što je kilogram, litar, metar, kvadratni metar, kubni metar ili druga jedinica mere koja se uobičajeno koristi u prometu određene robe/usluge.

Jedinična cena se ne mora posebno isticati ako je jednaka prodajnoj ceni.

Ministar bliže propisuje vrstu robe za koju se ističe jedinična cena i način isticanja.

U prodajnom objektu u kojem se obavlja trgovina na malo pored trgovine na veliko, trgovac je dužan da jasno, na uočljiv način istakne prodajnu (maloprodajnu) cenu i veleprodajnu cenu za svaku robu koju nudi na prodaju.

Trgovac je dužan da ukoliko oglašava prodajnu cenu robe, navede i jediničnu cenu robe.

Pružalac usluge je dužan da na vidnom mestu na jasan, nesumnjiv, lako uočljiv i čitljiv način istakne samo jediničnu cenu usluge (npr. prema satu, kilometru, kilovat-satu i sl.).

Cena se ističe u dinarima.

Izuzetno od stava 14. ovog člana, trgovac koji obavlja elektronsku trgovinu koja je istovremeno usmerena na potrošače u Republici Srbiji i na potrošače u inostranstvu, može isticati cenu i u stranoj valuti na način kojim se potrošaču daje mogućnost da izabere valutu u kojoj će se prikazati prodajna cena robe/usluge iz celokupne ponude tog trgovca. U slučaju iz ovog stava, trgovac je dužan da obezbedi da se potrošaču koji elektronskoj trgovini pristupa iz Republike Srbije cena prikazuje prvo u dinarima.

Izuzetno od st. 14. i 15. ovog člana, trgovac može da ističe cenu samo u stranoj valuti u sledećim slučajevima:

1) sa naznakom obračunskog kursa, u trgovini uslugama u turizmu koje su u neposrednoj vezi sa inostranstvom, vozilima odnosno u drugim slučajevima kada je u skladu sa posebnim propisima dozvoljeno isticanje cene u Republici Srbiji u stranoj valuti, a plaćanje se izvršava u dinarima;

2) ako se u skladu sa zakonom kojim se uređuje devizno poslovanje plaćanje robe/usluge u Republici Srbiji može izvršiti i u devizama;

3) ako elektronska trgovina nije usmerena na potrošače u Republici Srbiji.

U slučaju iz stava 16. tačka 1) ovog člana, trgovac je dužan da pri isticanju i naplaćivanju cene naznači i kao obračunski kurs, primenjuje zvanični srednji kurs dinara.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na prodaju putem javnog nadmetanja.

Prodajni podsticaji

Član 36.

Prodajni podsticaj je ponuda robe/usluge pod povoljnijim uslovima u odnosu na redovnu ponudu, i to naročito sa sniženom cenom, posebnim uslovima prodaje, isporuke, sa obećanjem nagrade, sa pratećim poklonima, u programima lojalnosti, odnosno drugim pogodnostima.

Ponuda prodajnog podsticaja naročito sadrži:

1) vrstu podsticaja;

- 2) precizno i jasno određenje robe/usluge na koju se odnosi;
- 3) period važenja podsticaja, sa naznakom datuma početka i datuma isteka, a u slučaju rasprodaje sa naznakom „dok traju zalihe“;
- 4) sve eventualne posebne uslove vezane za ostvarivanje prava na podsticaj.

Ako se prodajni podsticaj nudi za robu kojoj je umanjena upotrebna vrednost (roba sa greškom, oštećenje, pred istekom roka trajanja i sl.), taj razlog se mora jasno i nedvosmisleno istaći na prodajnom mestu.

Vaučer, kupon ili drugo sredstvo, koje se izdaje radi ostvarivanja prava na podsticaj, pored podataka iz stava 2. ovog člana, mora da sadrži i podatke o izdavaocu, kao i novčanoj vrednosti ili visini popusta.

Prodaja robe/usluge u okviru posebnih programa lojalnosti (kartice lojalnosti, sakupljanje bodova i sl.) predstavlja poseban prodajni podsticaj gde trgovac i pružalac usluge pod jasno definisanim i objavljenim uslovima određenim pogodnostima nagrađuju kupce za njihovu vernost.

Pri ponudi prodajnog podsticaja sa pratećim poklonom, trgovac može da koristi reči „besplatno“, „plati jedan, uzmi dva“, „dva za jedan“ i sl. samo ako kupac ne snosi nikakav trošak osim neizbežnog troška isporuke.

Ponuda pratećeg poklona moguća je samo ako trgovac, odnosno pružalac usluge već nudi robu/uslugu bez pratećeg poklona.

Ukoliko se poklon odnosi na dodatnu količinu prethodno upakovanog proizvoda, jedinična cena ne sme da bude viša od jedinične cene proizvoda bez poklona i u tom slučaju trgovac snosi teret dokazivanja.

Promotivna prodaja je prodaja robe koja se prvi put uvodi u ponudu trgovca i koja se stoga nudi po nižoj ceni od cene koja će biti formirana u redovnoj ponudi.

Prodaja sa sniženom cenom

Član 37.

Prodaja sa sniženom cenom može da bude:

- 1) rasprodaja;
- 2) sezonsko sniženje;
- 3) akcijska prodaja.

U slučaju prodaje robe/usluge sa sniženom cenom, trgovac, odnosno pružalac usluge je dužan da pored ponude prodajnog podsticaja, u skladu sa članom 36. stav 2. ovog zakona, na prodajnom mestu jasno istakne i sniženu i prethodnu cenu.

Rasprodaja robe je prodaja po nižoj ceni u odnosu na prethodnu cenu, u slučaju prestanka poslovanja trgovca, prestanka poslovanja u određenim objektima ili prestanka prodaje određene robe.

Trgovac je dužan da fizički izdvoji robu koja je predmet rasprodaje od prodaje robe pod redovnim uslovima. Od objavljivanja rasprodaje do kraja njenog trajanja trgovac ne sme da naručuje i uključuje u rasprodaju nove količine robe koja je predmet rasprodaje.

Sezonsko sniženje je prodaja robe po sniženoj ceni nakon proteka sezone i najviše dva puta godišnje. Sezonsko sniženje započinje u razdoblju između 25. decembra i 10. januara i 1. i 15. jula.

Sezonsko sniženje iz stava 5. ovog člana može trajati najviše 60 dana po sezonskom sniženju.

Akcijska prodaja je prodaja robe/usluge po ceni koja je niža od prethodne cene te robe/usluge i traje ne duže od 31 dan.

Trgovac i pružalac usluge koji organizuju akcijsku prodaju sa rokom važenja do tri dana ne moraju da istaknu sniženu i prethodnu cenu, već jasno određenje procenta sniženja.

Oglašavanje prodajnih podsticaja

Član 38.

Zabranjeno je oglašavanje prodajnih podsticaja za robu koje ima u tako maloj količini da je očigledno da se time namerava privlačenje kupaca radi navođenja na kupovinu druge robe, osim ako nije naznačena jasno raspoloživa količina na dan početka prodajnog podsticaja.

Kod oglašavanja procenta sniženja, najveći procenat sniženja može da se navede ukoliko se odnosi na najmanje jednu petinu robe u asortimanu trgovca na svakom prodajnom mestu na koji se prodajni podsticaj odnosi.

Kod oglašavanja procenta sniženja, najveći procenat sniženja može da se navede ukoliko se odnosi na najmanje jednu petinu robe u asortimanu trgovca koji obavlja daljinsku trgovinu ili trgovinu ličnim nuđenjem.

Zabranjeno je oglašavanje prodajnih podsticaja kojim se oglašava navodna rasprodaja ili prividno sniženje cene robe ili usluga, obim sniženja ili sl, ako je ranija cena neistinито prikazana ili je roba/usluga bila ponuđena po ranijoj ceni u zanemarljivo kratkom periodu.

Ako se oglašavaju roba ili usluga po cenama povlašćenim za određene kategorije lica, za određeno područje, prodajno mesto i određeni period vremena, mora se tačno označiti kategorija lica, područje, prodajno mesto i period za koji cena važi.

Ako se u oglasnoj poruci porede cene robe ili usluga različitog kvaliteta, odnosno cene robe sa nedostatkom i bez njega, mora se navesti da je niža cena uslovljena nižim kvalitetom, odnosno nedostatkom.

Na oglašavanje prodajnih podsticaja, ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje oglašavanje.

IV. ZAŠTITA TRŽIŠTA I UNAPREĐENJE TRGOVINE

Privremene mere zaštite tržišta

Član 39.

Radi sprečavanja poremećaja na tržištu ili otklanjanja štetnih posledica poremećaja na tržištu u pogledu snabdevanja robom i uslugama od vitalnog značaja za život i zdravlje ljudi i za rad privrednih subjekata, ustanova i drugih organizacija od opšteg interesa, Vlada može da odredi privremene mere koje se odnose na određenu vrstu robe i usluga, određenu kategoriju trgovaca, pružalaca usluga ili potrošača, radno vreme, na potrebu sprovođenja obaveza preuzetih međunarodnim ugovorom, na cene, kao i na druge uslove za obavljanje trgovine, osim mera koje se odnose na uvoz i izvoz robe.

Vlada će odrediti privremene mere iz stava 1. ovog člana, kao i vremenski period primene tih mera, srazmerno cilju i očekivanim rezultatima, koji ne može biti duži od šest meseci od dana određivanja privremene mere, odnosno najduže do

ispunjenja obaveze kada je u pitanju sprovođenje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorom, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Podsticajne mere

Član 40.

U cilju unapređenja i razvoja trgovine i/ili elektronske trgovine u Republici Srbiji, Vlada može da odredi podsticajne mere koje se naročito odnose na određenu kategoriju trgovaca ili pružalaca usluga, određenu vrstu robe ili usluga, oblik i vrstu trgovine, kao i način obavljanja trgovine.

Vlada bliže uređuje podsticajne mere iz stava 1. ovog člana, kao i vremenski period primene tih mera, srazmerno cilju i očekivanim rezultatima njihove primene.

Nepoštena tržišna utakmica

Član 41.

Nepoštena tržišna utakmica (nelojalna konkurencija) je radnja trgovca ili pružaoca usluge usmerena protiv drugog trgovca, pružaoca usluge, odnosno konkurenta, kojom se krše kodeksi poslovnog morala i dobri poslovni običaji i kojom se prouzrokuje ili može prouzrokovati šteta drugom trgovcu, odnosno pružaoču usluge (konkurentu), a naročito:

1) iznošenjem neistinitih i uvredljivih tvrdnji o drugom trgovcu ili pružaoču usluge;

2) iznošenjem podataka o drugom trgovcu ili njegovoj robi, pružaoču usluge ili usluzi, koji su usmereni na narušavanje ugleda i poslovanja tog trgovca ili pružaoca usluga;

3) prodajom robe sa oznakama, podacima ili oblikom, kojima se opravdano stvara zabuna kod potrošača u pogledu izvora, kvaliteta i drugih svojstava te robe ili usluge;

4) sticanjem, korišćenjem i odavanjem poslovne tajne bez saglasnosti njenog imaoca, radi otežavanja njegovog položaja na tržištu;

5) obećanje, odnosno davanje poklona veće vrednosti, imovinskih ili drugih pogodnosti drugim trgovcima ili pružaočima usluga, kako bi se njihovom davaocu obezbedila prednost u odnosu na konkurente;

6) neovlašćeno isticanje oznake kvaliteta, oznake poverenja ili sličnog znaka od strane trgovca.

Nepoštena tržišna utakmica je zabranjena.

Trgovac i pružalac usluge koji pretrpi štetu zbog radnje nepoštene tržišne utakmice, ima pravo na naknadu te štete.

Tužbom zbog nepoštene tržišne utakmice (nelojalne konkurencije), može se zahtevati utvrđivanje radnje nepoštene tržišne utakmice, zabrana njenog daljeg vršenja, otklanjanje nastalih posledica, kao i naknada štete.

Oštećeni trgovac i pružalac usluge (konkurent) ima pravo na naknadu materijalne štete, kao i nematerijalne štete zbog povrede poslovnog ugleda.

Sud će dosuditi pravičnu novčanu naknadu nematerijalne štete, ako nađe da okolnosti slučaja to opravdavaju, a naročito značaj, trajanje i intenzitet povrede, efekat povrede na poslovanje tužioca, značaj povređenog dobra i cilj kome služi ta naknada štete, kao i tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

Tužba se može podneti u roku od šest meseci od saznanja za štetu i štetnika, a najkasnije u roku od tri godine od okončanja radnje.

Sud može narediti da se presuda kojom se usvaja tužbeni zahtev, objavi u „Službenom glasniku Republike Srbije”, na trošak štetnika.

Postupak po tužbi zbog nepoštene tržišne utakmice je hitan.

Nedozvoljena špekulacija

Član 42.

Zabranjene su radnje trgovca kojima je cilj, odnosno posledica značajan poremećaj na tržištu, kao i sprečavanje ili otežavanje sprovođenja propisanog ograničenja obavljanja trgovine iz člana 39. ovog zakona, a naročito prikrivanjem određene robe, ograničavanjem ili obustavljanjem njene prodaje, zaključivanjem prividnih ugovora o prodaji određene robe kojima se bitno menja ponuda ili tražnja i nivo cena na tržištu (nedozvoljena špekulacija).

Zabrana piramidalne trgovine

Član 43.

Zabranjeno je organizovanje, obavljanje, reklamiranje i podsticanje piramidalne trgovine.

Piramidalna trgovina, u smislu ovog zakona, predstavlja trgovinu kojom se kupcima omogućava kupovina robe ili usluge isključivo od lica uključenih u lanac ili mrežu preprodaje robe ili usluga (članovi mreže), i to kada prodavac uslovljava kupovinu:

1) obavezom plaćanja članarine ili druge naknade organizatoru mreže ili drugom članu mreže;

2) obavezom kupovine iste ili druge robe u količini ili vrednosti za koje prodavac zna ili mora znati da su nerazumno visoke;

3) obavezom nalaženja drugih lica koja će se baviti preprodajom robe iz ponude prodavca, ako je pravo na nagradu za nalaženje tih lica uslovljeno prethodnim plaćanjem ili davanjem posebne naknade prodavcu.

Praćenje trgovine i tržišta

Član 44.

Ministarstvo pribavlja od trgovaca i državnih organa podatke o trgovini i trgovinskoj mreži, radi iniciranja i praćenja efekata mera ekonomske politike u oblasti tržišta i trgovine.

Trgovac je dužan da dostavi Ministarstvu podatke iz stava 1. ovog člana, o kojima se ne vodi službena evidencija u skladu sa drugim propisom, jednom godišnje, najkasnije do 31. marta sa stanjem na dan 31. decembar prethodne godine.

Podaci iz stava 1. ovog člana daju se u elektronskoj formi.

Pribavljeni podaci i izveštaji se daju na zahtev i po potrebama državnih organa, radi oblikovanja ekonomske politike, razmatranja i donošenja mera razvoja i zaštite strukture tržišta, kao i za druge potrebe u skladu sa zakonom.

Ako podaci iz stava 1. ovog člana predstavljaju poslovnu tajnu u smislu zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne, trgovac je dužan da obavesti Ministarstvo o tome.

Vlada bliže propisuje oblik i sadržinu obrasca, način za dostavu i čuvanje podataka iz stava 1. ovog člana.

V. NADZOR

Pojam

Član 45.

Nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, sprovodi Ministarstvo, kao i drugi državni organi u skladu sa svojim delokrugom uređenim posebnim propisima.

Inspeksijski nadzor

Član 46.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrše:

- 1) Ministarstvo, preko tržišnih inspektora;
- 2) jedinice lokalne samouprave, preko komunalnih inspektora u delu nadzora nad trgovinom ličnim nuđenjem, trgovinom iz člana 14. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona, izuzev kioska, kao i u pogledu isticanja i pridržavanja radnog vremena i isticanja podataka iz člana 32. st. 1- 3. ovog zakona;
- 3) drugi državni organi u skladu sa svojim delokrugom, prema posebnim propisima.

Poslove iz stava 1. tačka 2) ovog člana, jedinice lokalne samouprave obavljaju kao poverene poslove.

Glavni tržišni inspektor rukovodi poslovima inspeksijskog nadzora koji obavljaju tržišni inspektori, kao i poslove koordinacije, odnosno razmene podataka u vezi sa obavljanjem tržišnog nadzora.

Lice koje obavlja poslove tržišnog inspektora mora da ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, odnosno druge uslove određene zakonom koji uređuje prava i dužnosti državnih službenika, drugim propisom i aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu, kao i položen ispit za inspektora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor i poseban stručni ispit za tržišnog inspektora.

Glavni tržišni inspektor, pored uslova iz stava 4. ovog člana, mora da ispunjava uslove za rad na položaju, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika i uslove za rukovodioca inspekcije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Komunalni inspektor koji obavlja poslove nadzora iz stava 1. tačka 2) ovog člana, mora da ima položen ispit za inspektora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor i poseban stručni ispit za tržišnog inspektora.

Program i način polaganja posebnog stručnog ispita za tržišnog inspektora uređuje ministar.

Na pitanja inspeksijskog nadzora nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koja nisu posebno uređena ovim zakonom, primenjuje se zakon kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Službena legitimacija i oprema

Član 47.

Tržišni inspektor prilikom vršenja nadzora ima službenu legitimaciju, značku i odgovarajuću vrstu odeće, obuće i opreme.

Ministar propisuje izgled značke i odgovarajuću vrstu odeće, obuće i opreme koju nosi tržišni inspektor.

Ovlašćenja tržišnog inspektora

Član 48.

U vršenju inspekcijskog nadzora, tržišni inspektor ima ovlašćenje da:

- 1) pregleda poslovni prostor, odnosno prostor u kojem se obavlja trgovinska delatnost;
- 2) vrši uvid u poslovne knjige, evidencije, isprave, elektronske dokumente, kao i u drugu dokumentaciju u vezi sa obavljanjem trgovine, a koju nije mogao da pribavi po službenoj dužnosti, kao i da je kopira ili na drugi način preuzme;
- 3) vrši identifikaciju lica koja obavljaju trgovinsku delatnost, putem uvida u ličnu ispravu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom;
- 4) uzima pisane i usmene izjave lica koja obavljaju trgovinu, odnosno svedoka ili službenih lica, kao i da poziva ova lica da daju izjave, o pitanjima od značaja za predmet nadzora;
- 5) fotografiše, vrši video-snimanje prostora u kojem se vrši nadzor, odnosno robe i drugih predmeta koji su predmet nadzora;
- 6) vrši pregled vozila, u slučaju saznanja da je to vozilo u funkciji obavljanja trgovine;
- 7) određuje, odnosno uzima uzorke robe i drugih predmeta;
- 8) prikuplja podatke relevantne za predmet nadzora;
- 9) naloži popis robe, odnosno evidenciju prometa;
- 10) zatraži od nadležnog suda da donese odluku kojom se dozvoljava uviđaj u stambenom i pratećem prostoru, odnosno nalog za pretres stambenog ili pratećeg prostora u slučaju saznanja odnosno sumnje da se u tom prostoru obavlja nedozvoljena delatnost;
- 11) zahteva asistenciju policije, odnosno komunalne milicije, ako osnovano proceni da je to potrebno prema prilikama određenog slučaja;
- 12) obavi prikrivenu kupovinu;
- 13) preduzima druge radnje u skladu sa zakonom.

Pod poslovnim prostorom iz stava 1. tačka 1) ovog člana, smatra se i stan, prateća prostorija ili drugi prostor stambenog karaktera, koji je registrovan kao sedište ili kao mesto u kojem se obavlja delatnost, u skladu sa propisima o registraciji privrednih subjekata, odnosno drugim propisima kojima se uređuju posebne delatnosti.

Prikrivena kupovina

Član 49.

Prikrivena kupovina obavlja se na način koji je predviđen propisima koji regulišu inspekcijski nadzor.

Nalog za inspekcijski nadzor koji sadrži navođenje metoda prikrivene kupovine, sa propisanim elementima i obrazloženjem, izdaje lice ovlašćeno za izdavanje naloga za inspekcijski nadzor.

Po obavljenoj prikrivenoj kupovini u daljinskoj trgovini, tržišni inspektor ne predočava nadziranom subjektu službenu legitimaciju, dok mu nalog za službeni nadzor može dostaviti elektronskim putem, sa zvanične službene elektronske adrese.

Dužnosti tržišnog inspektora

Član 50.

U vršenju inspekcijskog nadzora, tržišni inspektor je dužan da:

1) u pisanom obliku obavesti nadziranog subjekta o predstojećem inspekcijskom nadzoru, na propisan način i u propisanom roku, osim u slučajevima izuzetaka koji su propisani zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor;

2) pre početka obavljanja radnji u kontroli, predoči službenu legitimaciju i uruči nadziranom subjektu nalog za inspekcijski nadzor, odnosno pokaže mu nalog i predoči njegovu sadržinu kada nadzirani subjekat odbije uručenje naloga za inspekcijski nadzor;

3) inspekcijski nadzor, nadziranog subjekta koji je pravno lice, preduzetnik ili drugi organizacioni oblik preko koga fizičko ili pravno lice obavlja delatnost ili vrši aktivnost, vrši u radno vreme tog nadziranog subjekta, osim u situacijama koje su predviđene zakonom;

4) se pridržava granica svog ovlašćenja;

5) se pridržava sadržaja predmeta naloga i vremena planiranog trajanja inspekcijskog nadzora, osim u slučajevima izuzetaka koji su propisani zakonom;

6) u vršenju inspekcijskog nadzora prema organizacionoj jedinici nadziranog subjekta, sve podatke u pogledu zajedničkih elemenata, opštih akata i procesa nadziranog subjekta ako su potrebni, pribavi preko inspekcije nadležne prema mestu sedišta nadziranog subjekta;

7) u slučaju uviđaja u stambenom prostoru, pribavi pisanu odluku nadležnog suda ili pisani pristanak vlasnika ili korisnika prostora i sprovede uviđaj najkasnije u roku od 15 dana od dana izdavanja odluke nadležnog suda;

8) potpisom inspektora i nadziranog subjekta, odnosno prisutnog lica overi kontrolne liste iz inspekcijskog nadzora koje su propisane sadržine sa činjenicama konstatovanim u njima i takve uruči kontrolisanom subjektu kao sastavni deo zapisnika;

9) preduzme, predloži i odredi mere ili radnje za koje je ovlašćen;

10) izda potvrdu nadziranom subjektu o oduzetim predmetima;

11) odmah pošto utvrdi da subjekat neregistrovano obavlja delatnost donese rešenje o izricanju mera i oduzme robu koja je zatečena kod neregistrovanog subjekta;

12) obezbedi da sve kopije dokumentacije, koje su u funkciji predmeta inspekcijskog nadzora, budu verne originalu;

13) podnese prijavu nadležnom organu, odnosno zahtev za pokretanje prekršajnog postupka ili izda prekršajni nalog za kažnjive radnje;

14) vodi evidenciju o inspekcijskom nadzoru u elektronskoj formi kroz upravljački informacioni sistem;

15) sa oduzetim predmetima postupa u skladu sa zakonom;

16) ne izrekne meru prema nadziranom subjektu, ako je isti postupio prema aktu o primeni propisa u pogledu predmeta akta o primeni propisa, a da nije došlo do ostvarenja izuzetnih uslova za izricanje mera u skladu sa zakonom;

17) pohađa predviđene obuke i druge oblike stručnog usavršavanja za obavljanje inspekcijskog nadzora;

18) postupa profesionalno, u skladu sa kodeksom ponašanja državnih službenika, sa uvažavanjem i poštovanjem prema licima koja se pojavljuju u postupku inspekcijskog nadzora, kao i da poštuje načelo srazmernosti u pogledu načina preduzimanja radnji u postupku, tako da se smetnje u obavljanju poslovanja svedu na nužnu meru;

19) se uzdrži od obavljanja privredne ili druge delatnosti i poslova za sebe ili drugog poslodavca iz oblasti u kojoj vrši inspekcijski nadzor, učestvovanja u radu stručnih grupa ili tela nadziranih subjekata, odnosno lica koja podležu inspekcijskom nadzoru ili od obavljanja druge službe, poslova i postupaka koji su u suprotnosti sa položajem i ulogom inspektora i štete njegovoj samostalnosti i vršenju posla.

Povreda radne dužnosti iz stava 1. tač. 4), 9), 13) i 19) ovog člana, predstavljaju teže povrede radnih dužnosti.

Ovlašćenja i dužnosti komunalnog inspektora

Član 51.

U obavljanju poslova iz člana 46. stav 1. tačka 2) ovog zakona, komunalni inspektor ima ista ovlašćenja i dužnosti kao tržišni inspektor, u skladu sa ovim zakonom.

Mere u postupku inspekcijskog nadzora

Član 52.

U vršenju inspekcijskog nadzora, tržišni inspektor je ovlašćen da izrekne sledeće mere:

- 1) preventivne mere;
- 2) otklanjanje utvrđene nezakonitosti;
- 3) privremenu zabranu trgovine određenom robom, odnosno vršenja određene usluge;
- 4) privremeno zatvaranja prodajnog objekta;
- 5) privremenu zabranu obavljanja trgovine ličnim nuđenjem;
- 6) privremenu zabranu obavljanja daljinske trgovine;
- 7) oduzimanje robe.

Troškovi vezani za sprovođenje propisanih mera padaju na teret lica protiv kojeg je mera određena.

Otklanjanje nezakonitosti

Član 53.

Ako otkrije nezakonitost u poslovanju ili postupanju nadziranog subjekta, tržišni inspektor će zapisnikom o inspekcijskom nadzoru naložiti otklanjanje utvrđene nezakonitosti sa primerenim rokom za otklanjanje nezakonitosti.

Rok iz stava 1. ovog člana ne može biti kraći od 24 sata, ni duži od dva meseca, osim ako je za određenu nezakonitost ili povredu zakona ovim ili posebnim zakonom drugačije propisano.

Ako inspektor utvrdi da je nadzirani subjekt preduzeo mere koje su mu naložene i otklonio nezakonitost, okončava postupak inspekcijskog nadzora dostavljanjem nadziranom subjektu zapisnika u kome se navodi da su otklonjene nezakonitosti u njegovom poslovanju ili postupanju.

Ako nadzirani subjekt u ostavljenom roku ne otkloni utvrđenu nezakonitost, inspektor donosi rešenje kojim izriče meru za otklanjanje nezakonitosti i štetnih posledica i ispunjenja propisanih obaveza sa primerenim rokom iz stava 2. ovog člana.

Inspektor može bez odlaganja doneti rešenje kojim izriče mere za otklanjanje nezakonitosti, bez prethodnog ukazivanja na nezakonitost i ostavljanja roka za otklanjanje nezakonitosti i štetnih posledica i ispunjavanje propisanih obaveza, ako to nalaže neophodnost preduzimanja hitnih mera radi sprečavanja ili otklanjanja neposredne opasnosti po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, usled nebezbednog i neusaglašenog proizvoda, radi sprečavanja poremećaja na tržištu ili otklanjanja štetnih posledica poremećaja na tržištu u pogledu snabdevanja robom i uslugama od vitalnog značaja za život i zdravlje ljudi i za rad privrednih subjekata, ustanova i drugih organizacija od opšteg interesa.

Inspektor može istovremeno izreći više mera za otklanjanje nezakonitosti.

Mera otklanjanja nezakonitosti ne isključuje istovremenu primenu drugih mera propisanih zakonom.

Privremena zabrana trgovine određenom robom, odnosno pružanje određene usluge

Član 54.

Tržišni inspektor će izreći meru privremene zabrane trgovine određenom robom, odnosno vršenja određene usluge, ako se utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi za trgovinu tom robom, odnosno uslugom.

Zabranom iz stava 1. ovog člana zabranjuje se stavljanje na tržište, uključujući nuđenje, izlaganje, isporučivanje i činjenje dostupnim robe, odnosno na drugi način onemogućava prodaja robe koja je predmet zabrane.

Roba koja je predmet zabrane može biti određena po vrsti, seriji, komadu, količini, odnosno na drugi način identifikacije robe koja ne ispunjava propisane uslove za stavljanje u promet.

Zabranom iz stava 1. ovog člana nalaže se prestanak vršenja određene usluge, odnosno zabranjuje početak pružanja određene usluge koja je predmet zabrane, uključujući zabranu prodaje robe koja prati pružanje usluge.

Lice kome je izrečena mera privremene zabrane trgovine određenom robom, odnosno vršenje određene usluge, ne može istu staviti na tržište, izvesti, uništiti na odgovarajući način ili raspolagati na bilo koji način, odnosno nastaviti vršenje usluge, dok tržišni inspektor u potvrđujućem vanrednom inspekcijskom nadzoru ne potvrdi da su otklonjeni razlozi zbog kojih je izrečena mera iz stava 1. ovog člana, odnosno da je roba trajno uklonjena sa tržišta.

Privremeno zatvaranje prodajnog objekta

Član 55.

Tržišni inspektor će izreći meru privremenog zatvaranja prodajnog objekta:

- 1) ako prodajni objekat ne ispunjava propisane uslove za trgovinu koja se u njemu obavlja;
- 2) ako ne ispunjava uslove iz člana 25. ovog zakona;
- 3) ako se ne postupi po nalogu za otklanjanje nezakonnosti iz člana 53. ovog zakona, u ostavljenom roku, u odnosu na prodajni objekat u kojem su utvrđene te nepravilnosti;
- 4) ako postupi suprotno meri zabrane trgovine određene robe/usluge iz člana 54. ovog zakona.

Meru iz stava 1. ovog člana može da izrekne Glavni tržišni inspektor, ako ne postoji stvarna mogućnost za obavljanje kontrole u tom objektu, odnosno ako postupajući tržišni inspektor bude sprečen ili onemogućen da sprovede kontrolu.

Privremeno zatvaranje prodajnog objekta se određuje do otklanjanja utvrđene nepravilnosti, odnosno do sprovođenja kontrole u smislu stava 1. tačka 3) ovog člana, a najduže do šest meseci.

Mera iz stava 1. ovog člana sprovodi se zatvaranjem prodajnog objekta, isticanjem rešenja kojim je određena mera i pečačenjem ulaza u taj objekat.

Privremena zabrana obavljanja trgovine ličnim nuđenjem

Član 56.

Tržišni inspektor će izreći meru privremene zabrane obavljanja trgovine ličnim nuđenjem ako se utvrdi povreda uslova propisanih ovim zakonom.

Zabrana iz stava 1. ovog člana može da se odnosi na određeni oblik trgovine ličnim nuđenjem, određenu vrstu robe, područje, lica koja obavljaju trgovinu, odnosno druge uslove u pogledu kojih je utvrđena povreda ovog zakona.

Mera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju do ispunjenja propisanih uslova, a najduže šest meseci.

Privremena zabrana obavljanja daljinske trgovine

Član 57.

Tržišni inspektor će izreći meru privremene zabrane obavljanja daljinske trgovine ako se utvrdi povreda uslova propisanih ovim zakonom.

Zabrana iz stava 1. ovog člana može da se odnosi na određeni oblik daljinske trgovine, određenu vrstu robe, područje, lica koja obavljaju trgovinu, odnosno druge uslove u pogledu kojih je utvrđena povreda ovog zakona.

Mera iz stava 1. ovog člana određuje se u trajanju do ispunjenja propisanih uslova, a najduže šest meseci.

Oduzimanje robe

Član 58.

Tržišni inspektor će oduzeti robu licu:

- 1) koje zatekne u obavljanju trgovine, odnosno u pripremi robe radi stavljanja u promet, a koje nije trgovac u smislu ovog zakona;
- 2) koje obavlja trgovinu ličnim nuđenjem, trgovinu iz člana 14. tač. 2) i 3) ovog zakona, izuzev kioska, suprotno meri privremene zabrane obavljanja trgovine iz čl. 54. i 56. ovog zakona.

Predmet mere oduzimanja iz ovog člana je roba koja se zatekne na mestu i u vreme obavljanja kontrole, i to roba koja je stavljena u promet, odnosno pripremljena

radi stavljanja u promet (uskladištena, spremljena i sl.), koja se nalazi u posedu lica iz stava 1. ovog člana, bez obzira na podatke o svojini na toj robi i druge podatke iz isprava koje prate robu.

Prilikom oduzimanja robe, izdaje se potvrda sa podacima o vrsti i količini oduzete robe.

Roba koja se zatekne na mestu kontrole, a koja je očigledno napuštena, uklanja se i ima svojstvo oduzete robe, o čemu se donosi rešenje.

Inspektor je dužan da u slučaju oduzimanja robe iz stava 4. ovog člana istakne rešenje kojim je izrekao mere vidno na objektu ili mestu koje je bilo predmet inspekcijuskog nadzora, čime se smatra da je izvršena uredna dostava, što se konstatuje u zapisniku o inspekcijuskom nadzoru.

Čuvanje, prodaja, ustupanje bez naknade i uništavanje oduzete robe

Član 59.

Inspekcija obezbeđuje čuvanje oduzete robe.

Ako su oduzeti predmeti podložni kvarenju ili ako su troškovi čuvanja predmeta znatni tržišni inspektor će odrediti da se oni prodaju, ako ovi predmeti ispunjavaju propisane uslove za stavljanje na tržište i o tome obaveštava lice, odnosno organizacionu jedinicu za vođenje odgovarajućeg postupka, tržišni inspektor sačinjava video ili fotografski zapis ove robe.

Oduzetu robu koja ispunjava propisane uslove za stavljanje na tržište po konačnosti rešenja o oduzimanju, prodaje organ preko čijih inspektora je oduzeta roba.

Sredstva ostvarena prodajom robe, iz stava 2. ovog člana, po odbitku troškova, uplaćuju se u budžet Republike Srbije, ako je roba oduzeta preko tržišnih inspektora, odnosno u budžet jedinice lokalne samouprave, ako je oduzeta preko komunalne inspekcije.

Vlada, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave, može robu iz stava 2. ovog člana i robu čija prodaja nije moguća, ustupiti bez naknade za humanitarne svrhe državnim organima, ustanovama socijalne zaštite, vaspitno-obrazovnim ustanovama, ustanovama kulture, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći, kao i za druge opravdane svrhe.

Ako se procenom utvrdi da prodaja oduzete robe nije ekonomski opravdana ili ako prodaja te robe iz drugih razloga nije stvarno ili pravno moguća, odnosno ako je uništavanje oduzete robe predviđeno posebnim propisima, uništava se na način i pod uslovima koji omogućavaju efikasnost i bezbednost postupanja, po konačnosti rešenja o oduzimanju.

Troškove uništavanja robe snosi lice kojem je ta roba oduzeta.

Vlada bliže uređuje ustupanja oduzete robe bez naknade.

Ministar bliže uređuje uništavanje, način i uslove prodaje oduzete robe.

Prestanak pravnog dejstva mere

Član 60.

Pravno dejstvo mere iz člana 52. stav 1. tač. 2)-6) ovog zakona prestaje da važi kada se utvrdi da su otklonjeni razlozi za izricanje mere.

Pravno dejstvo mere prestaje da važi po sili zakona, protekom najdužeg zakonskog roka za određenu meru.

Pokretanje postupka inspekcijskog nadzora

Član 61.

Postupak inspekcijskog nadzora u smislu ovog zakona vrši se po službenoj dužnosti ili po zahtevu stranke.

Inspekcijski nadzor počinje kad tržišni inspektor uruči nadziranom subjektu, odnosno prisutnom licu nalog za inspekcijski nadzor.

Ako nadzirani subjekat, odnosno prisutno lice odbija uručenje naloga za inspekcijski nadzor, smatra se da inspekcijski nadzor počinje pokazivanjem naloga i predočavanjem njegove sadržine nadziranom subjektu, odnosno prisutnom licu.

Kada u skladu sa zakonom nalog za inspekcijski nadzor nije izdat, inspekcijski nadzor počinje preduzimanjem prve radnje tržišnog inspektora s tim ciljem.

Prijave povrede zakona, odnosno druge informacije i akti drugog naziva podneti radi iniciranja inspekcijskog nadzora, imaju dejstvo inicijative za pokretanje postupka, a podnosioci tih inicijativa, nemaju svojstvo stranke u postupku koji se može pokrenuti na osnovu te inicijative.

Zapisnik

Član 62.

O svim radnjama u postupku inspekcijskog nadzora od značaja za utvrđivanje činjeničnog stanja, tržišni inspektor sastavlja zapisnik, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

O pitanjima koja nisu od neposrednog značaja za utvrđivanje činjeničnog stanja, tržišni inspektor sastavlja službenu belešku.

Zapisnik se dostavlja stranci u skladu sa zakonom odmah po okončanju radnje u postupku, a ako to nije moguće, najkasnije u roku od osam radnih dana od dana izvođenja radnje u postupku.

Digitalizacija spisa predmeta

Član 63.

Spisi predmeta inspekcijskog nadzora, kao i pojedine isprave u spisima mogu da se vode u obliku elektronskog dokumenta u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument.

Obezbeđenje dokaza

Član 64.

Radi obezbeđenja dokaza, tržišni inspektor može privremeno oduzeti određene predmete (stvari, opremu, isprave i sl.), koji su u neposrednoj vezi sa utvrđivanjem činjeničnog stanja u postupku inspekcijskog nadzora.

O obezbeđenju dokaza, koje se vrši po službenoj dužnosti, donosi se zaključak.

Rok za donošenje rešenja

Član 65.

Ako utvrdi nezakonitost i na zapisnik naloži otklanjanje nezakonitosti, a nadzirani subjekt ne otkloni utvrđenu povredu u ostavljenom roku, tržišni inspektor će doneti rešenje u skladu sa svojim ovlašćenjem, u roku od pet dana od dana izdavanja zapisnika o kontrolnom inspekcijskom nadzoru.

Ako utvrđena nezakonitost zahteva da se bez odlaganja donese rešenje kojim se izriče mera za otklanjanje nezakonitosti, bez prethodnog nalaganja otklanjanja nezakonitosti na zapisnik, kao i mere iz člana 52. stav 1. tač. 3) - 7) ovog zakona, tržišni inspektor će doneti rešenje u skladu sa svojim ovlašćenjem, najkasnije u roku od osam radnih dana od dana dostavljanja zapisnika.

U slučaju preduzimanja mera protiv neregistrovanog subjekta rešenje se donosi odmah pošto inspektor utvrdi da subjekt neregistrovano obavlja delatnost.

Žalba

Član 66.

Protiv rešenja tržišnog inspektora, odnosno komunalnog inspektora, dopuštena je žalba ministru u roku 15 dana od dana prijema rešenja.

Rešenje ministra je konačno u upravnom postupku, i protiv njega može da se pokrene upravni spor.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja kojim se izriče mera iz člana 54. i čl. 56 - 58. ovog zakona.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 67.

Novčanom kaznom od 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne vodi evidenciju prometa na potpun i propisan način (član 30);
- 2) nema istaknute podatke o trgovcu, odnosno pružaocu usluga, ili podatke o prodajnom objektu (član 32);
- 3) ne istakne radno vreme ili se ne pridržava označenog radnog vremena (član 33);
- 4) prodaje robu sa neurednom ili nepropisnom deklaracijom (član 34);
- 5) ne istakne cenu u skladu sa članom 35. ovog zakona;
- 6) ne dostavi podatke u skladu sa članom 44. ovog zakona.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000,00 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 40.000,00 dinara.

Član 68.

Novčanom kaznom od 500.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) obavlja trgovinu na prodajnom mestu koje nije određeno aktom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave u skladu sa članom 14. stav 5. ovog zakona;
- 2) obavlja trgovinu ličnim nuđenjem suprotno odredbama člana 16. ovog zakona;
- 3) obavlja delatnost sajma, organizatora privrednih izložbi i tradicionalnih manifestacija, pijace, veletržnice ili aukcijske kuće, suprotno čl. 20 - 24. ovog zakona;
- 4) obavlja trgovinu suprotno članu 26. ovog zakona;
- 5) ne poštuje odluku Vlade o cenama iz člana 28. stav 3. ovog zakona;

- 6) ne poseduje odgovarajuće isprave koje prate robu na propisan način (član 29);
- 7) ne vodi evidenciju prometa (član 30);
- 8) izdaje ili ističe oznaku poverenja suprotno članu 31. ovog zakona;
- 9) prodaje robu bez deklaracije (član 34);
- 10) nudi robu, odnosno usluge potrošačima sa naročitim prodajnim podsticajima suprotno čl. 36. i 37. ovog zakona;
- 11) oglašava prodajne podsticaje suprotno članu 38. ovog zakona;
- 12) ne poštuje privremene mere zaštite tržišta u skladu sa članom 39. ovog zakona;
- 13) obavlja špekulaciju (član 42);
- 14) organizuje, obavlja, reklamira ili podstiče piramidalnu trgovinu (član 43);
- 15) postupi suprotno meri zabrane trgovine određene robe, odnosno vršenja određene usluge ili raspolaže robom, odnosno nastavi vršenje usluge, dok tržišni inspektor u potvrđujućem vanrednom inspekcijskom nadzoru ne potvrdi da su otklonjeni razlozi zbog kojih je izrečena mera zabrane trgovine određene robe, odnosno vršenja određene usluge, odnosno da je roba trajno uklonjena sa tržišta (član 54);
- 16) postupi suprotno meri privremenog zatvaranja prodajnog objekta (član 55);
- 17) postupi suprotno meri privremene zabrane obavljanje trgovine ličnim nuđenjem (član 56);
- 18) postupi suprotno meri privremene zabrane obavljanje daljinske trgovine (član 57).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice ili odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 dinara.

Uz prekršajnu kaznu iz stava 1. ovog člana, pravnom licu se može izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja određene delatnosti u trajanju od šest meseci do dve godine, kao i zaštitna mera javnog objavljivanja presude.

Uz prekršajnu kaznu iz stava 2. ovog člana, odgovornom licu u pravnom licu može se izreći zaštitna mera zabrane da vrši određene poslove u trajanju od tri meseca do jedne godine.

Uz prekršajnu kaznu iz stava 3. ovog člana, preduzetniku i fizičkom licu se može izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od šest meseci do dve godine.

Član 69.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 dinara kazniće se fizičko lice ako obavlja trgovinu robom/uslugom, a nije trgovac, odnosno pružalac usluge u smislu člana 25. ovog zakona.

Uz prekršajnu kaznu iz stava 1. ovog člana, fizičkom licu se može izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od šest meseci do dve godine.

Član 70.

Prekršajni postupak za prekršaje iz čl. 67. i 68. ovog zakona ne može se pokrenuti niti voditi ako proteknu dve godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Prekršajni postupak za prekršaj iz člana 69. ovog zakona ne može se pokrenuti niti voditi ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Na pitanja zastarelosti pokretanja i vođenja prekršajnog postupka koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prekršaji.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 71.**

Na predmete inspekcijskog nadzora koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, primenjivaće se odredbe zakona po kojem su započeti.

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se podzakonski akti doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona, osim odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Podzakonski akti koji se donose na osnovu ovog zakona biće doneti u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 72.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe:

- 1) Zakona o trgovini („Službeni glasnik RS”, br. 53/10, 10/13 i 44/18 - dr. zakon);
- 2) člana 16. i člana 78. stav 1. tačka 6) Zakona o oglašavanju („Službeni glasnik RS”, broj 6/16).

Član 73.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredbe člana 34. stav 8. ovog zakona koja će se primenjivati po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.